

Vladimír Zlámal – scénář k rozhlasové reportáži

Pan Vladimír Zlámal se narodil 22. února 1942 v Praze, ale jeho kořeny sahají na Litovelsko, kam se v roce 2010 vrátil na důchod. Jeho rodina vlastnila rozsáhlé zemědělské statky a jako tzv. kulaci – tedy soukromí rolníci, byli v době komunismu označeni za třídní nepřátele. Matka pana Vladimíra vlastnila akcie v místním cukrovaru, o které přišla v roce 1948. Tři členové rodiny byli dokonce vězněni nebo vyhnáni ze svých hospodářství.

„Na ně prostě svalili kde co, třeba tady ten z Dubčan, ten byl obviněný z toho, že neplatil strojně traktorové stanici, jak se tomu tenkrát říkalo, že mu něco dělala na poli. Sestřenice tam přinesla doklady o zaplacení, které měla od té stanice, ale to soud prostě nebral vůbec v potaz. Nezajímalo je. Prostě ho odsoudili a hotovo.”

V Praze vyrůstal i studoval, potom pracoval celý život jako matematik-analytik. Společně s jeho ženou vychovali tři syny. Díky politickému uvolnění během Pražského jara se rodina dokonce podívala do Itálie, ale v srpnu 1968 přišel šok – vpád vojsk Varšavské smlouvy. Vzpomíná i na situaci, kdy jim šlo o život ve vlastním domě:

„My jsme teda nejdřív šli k tomu oknu, abychom se podívali, co to tam je za zpěv. Ale když začali střílet, tak jsme padli na čtyři a proběhli jsme tou místností až na předsíň a do kuchyně ... Tak jsme to jak psové proběhli ... Udělali jsme dobře, že jsme takhle utekli, protože pak, když to všechno ztichlo, už se nic nedělo, tak jsme se zase šli podívat k oknu. A tam byly díry.”

Normalizace v letech 1969-1989 znamenala emigraci některých jeho známých. Jak sám říká, někteří lidé prostě zmizeli, aniž by si toho člověk hned všiml.

Po desítkách let nesvobody přišla naděje v podobě událostí Sametové revoluce. Pan Zlámal se 17. listopadu 1989 vydal se svým synem na Albertov, kde se připojili k rostoucímu průvodu studentů, se kterým se dostali až na Národní třídu. Ve zmatku událostí syna ztratil a rozhodl se vrátit domů v naději, že už tam syn bude. A také že byl. K cestě domů mu tenkrát pomohlo nečekané gesto jednoho z policistů:

„Protože atmosféra začala houstnout, už to začalo být takové divné, tak jsem si říkal: Musím odsud zdrhnout, nedá se nic dělat. Tak jsem se znova cpal do té Mikulandské. Ale ten jeden voják se mnou nějak začal cítit, tak takhle jak oni se drželi za ramena a byli jeden vedle druhého namačkaný bokami, tak ten jeden mě tak jako trošku uhnul. Já se tam teda protáhl.”

Pan Vladimír si na vlastní oči za svůj život prožil několik klíčových momentů dějin, strastí a nešťastných situací.

„Vždycky jsem to asi bral všechno z té lepší stránky a hledal tam ty radostnější věci a ty ostatní jsem se snažil potlačit nebo vytlačit.”

Ale my dodáváme, že pan Zlámal je velký optimista, což je pro nás inspirativní.